

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
ІМЕНІ ІВАНА БОБЕРСЬКОГО**

**ФАКУЛЬТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ
ФАКУЛЬТЕТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ТА ЗАОЧНОЇ ОСВІТИ
КАФЕДРА УКРАЇНСЬКОЇ ТА ІНОЗЕМНИХ МОВ**

**СОК5 УКРАЇНСЬКА МОВА ПРОФЕСІЙНОГО
СПІЛКУВАННЯ**

ПРОГРАМА

ФАХОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Освітній ступінь – бакалавр

Галузь знань – 01 Освіта / Педагогіка

Спеціальність – 017 Фізична культура і спорт

Освітня програма – Фізична культура і спорт;

Фізкультурно-спортивна реабілітація; Фізична культура різних груп населення; Фітнес і рекреація; Спортивний туризм

Мова навчання – українська

Компонент освітньо-професійної програми – фаховий

Львів-2024

Навчальна програма обов'язкової компоненти освітньої програми «Українська мова професійного спілкування» для студентів спеціальності 017 Фізична культура і спорт денної та заочної форм навчання.

Розробники: *Романчук Ольга Василівна*, докторка педагогічних наук, професорка, завідувачка кафедри української та іноземних мов,

М'ягкота Ірина Володимирівна, викладачка кафедри української та іноземних мов.

Навчальна програма затверджена на засіданні кафедри української та іноземних мов

Протокол від « ____ » _____ 2024 року № ____
Завідувачка кафедри української та іноземних мов

(підпис)

(Романчук О.В.)
(прізвище та ініціали)

Обговорено та рекомендовано вченою радою факультету туризму
Протокол від « ____ » _____ 2024 року № ____

Голова вченої ради факультету фізичної культури і спорту

(підпис)

(М.С. Розторгуй)
(прізвище та ініціали)

Обговорено та рекомендовано вченою радою факультету післядипломної та заочної освіти

Протокол від « ____ » _____ 2024 року № ____

Голова вченої ради факультету післядипломної та заочної освіти

(підпис)

(В.В. Худоба)
(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Українська мова професійного спілкування спрямована на формування умінь і навичок комунікативної спроможності у сферах професійного та ситуативного спілкування в усній і письмовій формах. Актуальність вивчення української мови майбутніми професіоналами у сфері обслуговування полягає у вихованні національно свідомої, духовно багатой особистості, здатної комунікативно виправдано використовувати потужні властивості мови, вільно і творчо послуговуватися її виразовими засобами для самотворення, самоствердження й самовираження. Мова – це не лише предмет вивчення, а й основа опанування всіх наук. Мовна підготовка студентів спрямована на виховання національної еліти, здатної гідно представляти державу у світі.

Програма вивчення навчальної дисципліни «Українська мова професійного спілкування» складена відповідно до освітньо-професійних програм підготовки бакалаврів спеціальності 017 Фізична культура і спорт.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Українська мова професійного спілкування» є сучасна українська мова, представлена двома функціональними стилями: науковим та офіційно-діловим, вимоги до складання й оформлення наукових текстів і ділових документів, а також словесна діяльність фахівців галузі.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Українська мова професійного спілкування» є ознайомлення студентів з нормами сучасної української мови, підвищення загальної та мовної культури майбутніх фахівців галузі фізичної культури та спорту, формування практичних навиків ділового усного та писемного спілкування, підвищення загальної мовної культури студентів, як носіїв української мови.

Основні завдання вивчення дисципліни «Українська мова професійного спілкування»: навчити студентів основ ведення ділової документації та наукової роботи, сформувати навички усного та писемного ділового спілкування, сформувати базовий рівень володіння професійною мовою для засвоєння матеріалу галузевих дисциплін, підвищити рівень мовної культури майбутніх фахівців сфери обслуговування.

Міждисциплінарні зв'язки: історія України, соціологія, політологія, педагогіка, психологія, філософія, теорія і методика обраного виду спорту.

2. Компетентності та програмні результати навчання

Згідно з вимогами освітньої програми здобувачі повинні набути такі компетентності:

інтегральну:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері фізичної культури і спорту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів наук з фізичного виховання і спорту, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальні:

ЗК 1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 2. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 3. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.

ЗК 6. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

фахові:

СК 1. Здатність проводити тренування та супроводження участі спортсменів у змаганнях.

СК 10. Здатність здійснювати навчання, виховання та соціалізацію людини у сфері фізичної культури і спорту, застосовуючи різні педагогічні методи та прийоми.

Здобувачі повинні досягти наступних **програмних результатів навчання:**

ПНР 2. Спілкуватися українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування.

ПНР 4. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне та самокритичне мислення.

ПНР 5. Засвоювати нову фахову інформацію, оцінювати й представляти власний.

ПНР 21. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПНР 22. Вміти використовувати форми, методи та засоби навчання у сфері фізичної культури і спорту для формування національної свідомості різних груп населення.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні оволодіти такими професійно-функціональними **знаннями та вміннями:**

знати :

- етапи розвитку української літературної мови, становлення термінології галузі фізичної культури та спорту;
- державний стандарт на оформлення основних ділових документів вимоги до композиції наукових робіт;
- основні мовні засоби нормування ділової документації та наукових текстів.

уміти:

- володіти нормами літературної мови;
- складати ділові папери;
- оформити результати власних наукових досліджень;
- користуватися фаховими навчальними та довідниковими виданнями, різними видами словників.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Мова як суспільне явище

Предмет та основні завдання дисципліни. Мова як суспільне явище. Основні функції мови. Основні етапи розвитку української літературної мови. Українська національна та літературна мова. Основні ознаки літературної мови. Тенденції та проблеми розвитку української мови на сучасному етапі. Поняття мовної норми. Види мовних норм. Культура мови та культура мовлення. Комунікативні ознаки культури мовлення. Види і жанри усного професійного мовлення. Основні норми усного професійного мовлення. Словник як джерело інформації. Роль словників у підвищенні мовної культури. Мовний етикет сучасної науки, ділових стосунків та повсякденного спілкування.

Тема 2. Науковий стиль фахового мовлення

Функціональні стилі сучасної української літературної мови: науковий, публіцистичний, офіційно-діловий, художній, розмовний, конфесійний, епістолярний (сфера поширення, система мовних засобів, підстилі, жанри реалізації). Науковий стиль та його різновиди. Мовні засоби наукового стилю. Текст як основна форма існування наукових знань. Мовностилістичні особливості і структура наукових робіт (*анотація, тези, конспект, відгук, рецензія, курсова та дипломна робота, реферат, стаття*). Основні правила оформлення бібліографії. Загальні відомості про дисертаційне дослідження.

Тема 3. Українська спортивна термінологія галузі фізичної культури та спорту

Поняття «термін», «термінологія». Становлення та розвиток української спортивної лексики. Основні способи термінотворення в українській спортивній термінології. Шляхи поповнення української спортивної лексики. Національні та запозичені терміни в українській спортивній термінології. Основні тенденції розвитку, стандартизації та уніфікації української спортивної лексики.

Тема 4. Офіційно-діловий стиль. Документ як основний вид писемного ділового мовлення.

Особливості офіційно-ділового стилю. Поняття документ. Функції документа. Призначення та класифікація документів. Поняття реквізит, основні реквізити документів. Загальні вимоги до оформлення та особливості мови ділових паперів.

Тема 5. Документування в управлінській діяльності.

Документи щодо особового складу (заява, автобіографія, резюме, характеристика). Документи колегіальних органів (протокол, витяг з протоколу). Довідково-інформаційні документи (види листів, довідка, службова записка, оголошення, запрошення). Обліково-фінансові документи (доручення, розписка).

4. Рекомендована література

Основна

1. Гриценко Т. Б. Українська мова за професійним спрямуванням: навч. посіб. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 624с.
2. Дворецька Ю. Помилкаріум. Моя українська правильна та вишукана. Харків: Основа, 2021. 128с.
3. Мацюк З., Станкевич Н. Українська мова професійного спілкування: Навчальний посібник. 5-те вид. – К.: Каравела, 2017. – 352с.
4. Мозговий В. І Українська мова у професійному спілкуванні. Модульний курс . 4-те вид., Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2017. 592с.
5. Українська мова за професійним спрямуванням: навчальний посібник для студентів закладів вищої освіти / уклад. О. В. Бабакова, З. О. Митай, О. Г. Хомчак – Мелітополь: ФОП Однорог Т. В., 2018. 151с.
6. Пентилюк М. І., Маруніч І. І., Гайдаєнко І. В. Ділове спілкування та культура мовлення: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2018. 224с.
7. Тетарчук І., Дяків Т. Українська мова за професійним спрямуванням: навчальний посібник для підготовки до іспитів. Київ: Центр навчальної літератури, 2020. 186с.
8. Шевчук С. В., Клименко І. В. Українська мова за професійним спрямуванням: підручник. 5-те вид., виправ. і доповнен. К.: Алерта, 2019. 640с.
9. Мозговий В. Українська мова у професійному спрямуванні: навч. посіб. – Київ: Центр учбової літератури, 2019. 590с.
10. Кацавець Р. С. Українська мова: усна і писемна (ділове спрямування): Навчальний посібник. Київ.: Алерт. 2020. 280с.

Додаткова

1. Бардакова Ю. Є. Уживаймо влучно або як уникнути найпоширеніших помилок. Харків: Основа, 2021. 144с.
2. Ботвина Н.В. Міжнародні культурні традиції: мова та етика ділового спілкування. – К., 2000.
3. Дороніна М. Культура спілкування ділових людей. – К.,1998. Українська ділова і фахова мова: практичний посібник на щодень / М. Д. Гінзбург, І. О. Требульова, С. Д. Левіна, І. М. Корніловська; За ред. М. Д. Гінзбурга. – 2-ге вид., випр. і доп. – К.: ІНКОС, 2017. 654с.
4. Зубков М. Г. Норми та культура української мови за оновленим правописом – К.: Арій, 2020. 605с.
5. Українське ділове мовлення: Навчальний посібник / С. В. Шевчук. – 9-те вид., випр. і допов. – К.: Алерта, 2018. – 302с.
6. Українська мова (за професійним спрямуванням): навчальний посібник-практикум / Г. Л. Вознюк, С. З. Булик-Верхола, І. П. Василюшин, М. В. Гнатюк, І. Б. Ментинська, І. Д. Шмілик. 10-е видання, доповнене і виправлене. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2019. 308с.
7. Український правопис. Київ. Наук. думка, 2019. 392.

Інформаційні ресурси

1. Культура фахового мовлення: Навчальний посібник / За ред. Н. Д. Бабич. <http://194.44.152.155/elib/local/sk718399.pdf>
2. Шевчук С. В., Клименко І. В. Українська мова за професійним спрямуванням: підручник. / Режим доступу: https://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/ua/elib.exe?Z21ID&I21DBN=UKRLIB&P21DBN=UKRLIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=online_book&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=F%3D&S21STR=ukr0001455
3. <https://www.youtube.com/playlist?list=PLEoEWGEBriPCTBIOQbXIIDzFFakriePu->
4. <https://www.youtube.com/watch?v=m59NBJBTfFE>
5. <https://www.youtube.com/watch?v=PpBIYF3WZDw>

6. Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика оцінювання.

Оцінювання якості знань студентів здійснюється відповідно до: Положення ЛДУФК – <http://ldufk.edu.ua/index.php/navchalna-robota.html>

Робочої програми – <http://surl.li/eorime>

Зараховуються бали, набрані при поточному опитуванні, самостійній роботі та бали підсумкового контролю. При цьому обов'язково враховується присутність студента на заняттях та його активність під час практичних робіт. Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:

- поточне оцінювання – 30 балів;
- модульна контрольна робота – 10 балів;
- укладання термінологічного фахового словника – 4 бали; укладання вірців документів – 6 балів;
- іспит – 50 балів.

Політика щодо академічної доброчесності: недопустиме списування та плагіат. Дотримання правил та норм академічної доброчесності, етичної поведінки та корпоративної культури здійснюється відповідно до Положення про дотримання академічної доброчесності ЛДУФК імені Івана Боберського <https://www.ldufk.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/polozhennja-pro-dobrochesnist-04-20.pdf>.

Політика зарахування результатів неформальної освіти. Студентам, які здобули освітні компонентності, за межами ЛДУФК імені Івана Боберського, при їх відповідності постреквізітам освітньої програми, можна перезарахувати їх результати у якості виконання зарахованої теми відповідно до Положення про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті https://www.ldufk.edu.ua/wpcontent/uploads/2023/02/polozhennia_neformalna_osvit_a.pdf.